

NAPSUGÁR

GYERMEKIRODALMI LAP

2012. november • LVI. évfolyam • 635. szám

11.

- CSALÁDFÁTOK ÁGA-BOGA-VIRÁGA
- BOTOND: KICSI, DE ERŐS
- MITŐL MELEG OLTHÉVÍZEN A FORRÁS?

dec.
2.

dec.
3.

dec.
4.

dec.
5.

dec.
6.

dec.
7.

dec.
8.

dec.
9.

dec.
10.

dec.
11.

dec.
12.

2

GERGELY EDÓ

A csillaggyermek

Volt egyszer egy szegény ember, nem volt neki mása, csak a mesélő tudománya. Olyan meséket mondott, hogy még a legkomorabb ember arca is kivirult, s akinek amúgy is jó volt az orcája színe, az megfiatalodott, ha hallgatta.

De nem a szegénysége volt a legnagyobb baja ennek az embernek, hanem a magányossága. A nappalai még csak elteltek valahogy, hol ide, hol oda hívták mesélni, de az estéi kongtak az egyedüllétől.

Hallotta egyszer, hogy egy jómódú, de furcsa családnak olyan gyermeke született, akit senkinek sem mernek megmutatni. Ebben a családban olyan fejetlenség uralkodott, hogy még a tyúk is magától ült bele a fazékba, a szakácsné csak nézte, aztán fogta a habverőt, és megfésülködött vele. A gazdasszony egész nap a falakkal beszélt, de hiába, mert azokról csak

mállott, egyre mállott a vakolat. A gazda, ha vadászni ment, mindig összeszedett egy-két golyót, de vadat soha nem ejtett. Az ágyakat a padláson tartották, így mindenki ott aludt, ahol érte, kádban, üstben, mózeskosárban.

A mi szegény emberünk egy nap beállított a kúriába, hogy meséjével felvidítsa a ház népét. Cserébe nem kért mást, csak azt, ami a legtöbb bosszúságot okozza nekik. Összenézett a gazda meg a felesége, aztán bólintottak. Kanyarított is a szegény ember olyan szívhezszóló mesét, hogy a gazdasszony még a falakra is fittyet hányt, a gazda pedig aznap el sem ment vadászni. A szegény embernek távoztakor a kezébe nyomtak egy kis, nyöszörgő csomagot.

Hát amikor otthon kicsomagolta, egy kisgyereket talált benne, de annak a feje csak félig volt meg, se szeme nem volt, se fejebúja. Kicsit meghökkent, de aztán megnyugodva vette észre, hogy füle azért van a picurkának. És nekifogott mesélni. Mesélt éjjel-nappal, csak akkor hagyta abba, amikor elnyomta az álom, vagy elment mesélni, hogy élelmet szerezzen, mert szája is volt ám a gyerekeknek. Mesélt, mesélt, simogatta a gyermekecske furcsa fejét, s hát az egyszer csak növekedésnek indult. Előbb szelíd, okos, sötétbarna szemecskéje csillant meg, aztán a szőke fejebúja is kikerekedett.

Gyönyörűszép gyermek cseperedett a hajdani csomag lakójából, s hát még, amikor megszólalt! Hangja tisztán csengett, mint a téltündér csengettyűje, szava üde és melegengető volt, mint a nyári esték szellője.

– Lám, lám, hiába lettél te is, mint minden emberfia tűzből, vízből, földből és levegőből – hümmögte a szegény ember –, míg szeretettel észet nem simogattam beléd, csak bábu voltál. Kezed, lábad volt ugyan, de nem volt fejed hozzá, hogy mutassa az irányt felfele, a csillagok fele.

A szegény ember többé soha nem érezte magát magányosnak, a fejetlen család gyermekéből pedig olyan szép szál, okosságtól ragyogó ember serdült, hogy fényét még a hajnalcsillag is megirigyelhetné. Talán irigyli is.

LÁSZLÓ NOÉMI

Család

Apa olyan, mint anyja apja volt.
Anya az anyja anyjára hasonlít.
A húgom apa anyjára ütött.
Mint anyja apja, öcsém pont úgy ordít.

És ha már idáig jutottunk, nem titok:
én anyja anyjára hasonlítok,
kislányom apja anyjára hajaz.
Nagyanya, anya, lányom, én:
a szemünk ugyanaz.

TOMOS TÜNDE rajzai

dec.
24.

Adventi naptár

Az adventi Jézus-várás heteiben fontos a takarítás, izgalmas az ajándék-barkácsolás, de a legfontosabb mégis a lelki készülődés. Igyekezz jó, türelmes, segítőkész lenni. Fordulj nagyobb figyelemmel családotd tagjai felé. Ebben segít neked a Napsugár idei adventi naptára.

Egy jó nagy rajzlapra fess vagy ragassz zöld fenyőt. A csúcs alá ragaszd a saját kis fényképedet és a testvéreidét. Írd oda a neveteket is. Alátok kerül apa és anyja fényképe és neve, mindkettőjük alá a saját szüleik, a te négy nagyszülőd, lennebb a nyolc dédszülőd, sőt a tizenhat ük-szülőd képe és neve. Akiről nem sikerül fényképet szerezned, rajzold le a felnőttek meséi alapján.

Nem könnyű munka, de négy hét alatt elkészülhetsz vele. Igyekezz minél több emléket, adatot összegyűjteni azokról a felmenőidről, akik már nem élnek. A fára mindez nem fér el, de feljegyzéseidből, fényképekből, rajzaidból szerkeszthetsz család-albumot is.

Advent minden napjára vágj ki egy díszet a lap széléről, és ragaszd a fenyőre.

A Szentestén koronázd fényes csillaggal, és mutasd be szeretteidnek művedet, a pompás család-fenyőt. Mesélj minden képről, varázsolj oda mindenkit, aki nem lehet közöttetek.

dec.
13.

dec.
14.

dec.
15.

dec.
16.

dec.
17.

dec.
18.

dec.
19.

dec.
20.

dec.
21.

dec.
22.

dec.
23.

MARKÓ BÉLA

Hóharmat

Hóharmat: így mondják
mifelénk a dérnék,
s ebben az egy szóban
borzongva összeérnek
a nyári melegek
s a téli hidegek,
engem is megérint,
meghőkölteti
ugráló szívemet
egy pillanatra
ez a felemás idő,
ahogy együtt van most
velünk a hó s a hő,
aztán kisüt a nap,
és a dér elolvad,
ágaskodik a nyár,
izmai megfeszülnek,
nyerítve két lábra áll,
s néhány nap múlva
végeképp összeroskad.

LÁSZLÓFFY CSABA

Beborult az ég

Fut a bogár... a rigó
dalárdába repül Tordán.
Vad szél; lesz itt dárídó:
jön az orkán!

Be ne seperjen a torkán.

P. BÜZOGÁNY ÁRPÁD

Aranypor a hold körül

Bádogtetőket fényesít
a hold, szundítanak már a házak,
sárgás szemük le-lehunyják,
fagyos fákon szelek citeráznak.

Nagy, rőt levelek ragadtak
a folyó tükrére, mit lát benne
vajon az ég, a sok csillag?
Mintha hangyasereg menetelne

kanyargós útján lefelé
a völgyben, hidak alatt átbújva.
Kerítéseken ugrik át
a szél, és kapukat zörget újra,

végigsimítja az utat,
aztán minden járdáról port töröl.
Nagyot szusszan az éjszaka,
vastag aranypor gyűl a hold körül.

DÖME ZSUZSA

Holnapadó

Hold a fényét naptól kapta:
fényességét éjnek adta.
Az éjszaka záporozva
csillagokra sugározza,
csillagözön virradatra
pirkadatnak visszaadja,
hajnal a fényt rád hullatja:
a holnapot neked adja.

CSEH KATALIN

Mindenen túl

Túl a réten, túl a lápon,
Túl az éren, túl a nádon,
Túl az égig érő fákon,
Túl a zajló nagyvilágon,
Túl a napon, túl a holdon,
Túl a vacsoracsillagon,
Túl innen és túl onnan,
Mindenen túl, mondd, mi van?

Ott van a vágy, ott az álom:
Csillanó bross csöndkabáton,
Ott a sóhaj, ott az óhaj,
Ott a neszezés s a moraj,
Ott a félelem, a féltés,
Ott a születendő kérdés...
Ott a sóvárgás a szívben:
Míg nem láttam, én sem hittem.

Amikor angyallá váltan

A faodúbarna tündérrigólány hosszan tűnődött, hogyan lehetne angyallá.

Vágyott tejfehéren gomolyogni, mint a folyók fölötti novemberi köd, hogy hordozhassa őt két könnyű szárny, mintha csak faágtól faágig.

De ő barna, nem gomolygó volt, és hiába ugrált föl a levegőbe, folyton visszaért a lába a földre, hiába mászott fára, leugorva onnan nem maradt a levegők tetején, hanem alázsuppant, mint egy zsák gesztenye.

Akkor mögéje állt a limonádéhajú, szét-tárta a karját:

– Leszek én a szárnyad! – és emelkedtek, angyallá váltan, gomolygó novemberi ködként, mint ágtól áigig érkező, fényes vágakozás.

A faodúbarna tündérrigólány hosszan tűnődött azon is, hogyan lehetne ő hó.

Vágyott mindent beborító lomha hidegség lenni.

De rezgett a nyár a füvek fölött, és hiába feküdt hanyatt a kert ásott földjére, nem vált hóvá, napégetett barnán nyúlt a karja, lába a földhompokon.

– Mekkora órákás! – hallotta föntről a limonádéhajú hangját, és nemsokára azt is látta, annak kezében a fészerből előszedett hólapát van.

A faodúbarna felült a hólapátra, a limonádéhajú tolta, haladt vele a járdán, közben csikorgott a mindent beborító lomha hideg.

Amikor a diók újra ugrottak

Olyan ős lett, hogy már a fürdőszoba ablakából is látni lehetett a megnőtt diókat, amint zölddé dagadtan ott töfögnek sokan a fa ágán, akár megszámlálhatatlan zöld fa-gyigombócok.

A faodúbarna tündérrigólány felmászott a levéllel, zöld héjú dióval telt ágakra: egyik ágon ült, másikon horkolt, harmadikon seregélyekkel bujkált.

Aztán, olyat is játszott, a legalacsonyabb ágon guggolva, hogy:

– Dió vagyok – és ugrott, labdarózsán bodorított haja szállt, repült, mint a seregélyek.

Ügrott, majd huppant a fa alatti fűben.

Jó volt a fűre huppanni, a már lehullott diók közé. Nézegette egy darabig, simogatta meleg, zölden töfögő dombos hasukat, majd teleszedte velük a zsebeit, visszapaszkodott a fára, s onnan lassan földig hullatta az egyszer már lepotyogottakat:

– Ügorjatok ti is még egyszer - mondotta a zöld hullás mellé.

Amikor rókák háltak a fákon

Olyan ősz lett, hogy reggelente már a hideg is kötött szveterben ült a kerítésre a tündérrigó lányok mellé, hogy együtt nézék hosszú vonalát az utcának, s az utca közepétől kezdődő fasort.

A fák lombja tegnap még zölden, ma már itt-ott vörösre váltan követte kétfelől az utat.

– Rókák hálnak a fákon! Nézd csak, ott ülnek a fán! Ez a sor róka az enyém! – állt fel a kerítés tetejére a faodúbarna.

– Ezek pedig az enyémeek – hajolt ki az útra a limonádéhajú, a másik sorra mutatva.

– Legyünk rókapásztorok – kezdett a rókák számlálásába a limonádéhajú, utána a faodúbarna is megszámolta az ő rókasorát.

Kicsit veszekedtek, hogy kinek van több rókája, aztán megérkezett szuszogva a

hegyre nehezen kaptató postás, piros fa-zékba kerültek a levelek, lódulhattak a lányok kendőt foltozni.

Aztán minden reggel megszámlálták a rókáikat, míg egy reggel hiába tekergették a fejüket, csak csupasz faágak nyúltak föléjük, lombtalanul:

– Hol vannak a rókák? – torpant a limonádéhajú.

– Hová lettek? – nézett a fákra, majd az utca végére a faodúbarna, oda, ahol a kanyarban még látszott egy vörössel rakott teherautó, oldalára kapaszkodó utcaseprőssel. – Oda nézz, a teherautón ülnek a rókáink!

– Miért nem búcsúztak el? – pityeredett el a faodúbarna, s ahogy integetve a teherautó után iramodtak, szveterükbe belekapott a szél, és járt bennük is, a torkukban, a térdük körül.

Vajon kik és hol tanácskoznak?
Mi van mögöttük? Hát az övükön?

Bulcsu és Géza

Jaj annak a népnek, amelynek történelmét az ellenségei írják! (Seneca) Miért nézzük mi a nyugati krónikások szemével X. századi történelmünket? Miért hiszünk azoknak, akik semmit sem értettek törvényeinkből, erkölcsünkéből, viszont félelmükben és tehetetlen dühükben – hogy mentegessék vereségeiket – vad pogányoknak, vérengző szörnyetegeknek festettek le minket?

Nem kalandoztunk!

Történelemlönyveink a X. századot a kalandozások korának nevezik, pedig honvisszafoglaló ősünk nem össze-vissza kalandoztak, hanem központilag irányított hadjáratokban két fő célt követtek: megtartani, megerősíteni az országot és visszaszerelni a Szent Koronát valamint Atilla 30 szekérnyi aranykincsét, amit Nagy Károly frank hadai raboltak el az avaroktól.

Célpontjaik épp azok a kolostorok, várak voltak, ahová jutott e kincsekből. Más hadjáratok célja a szövetségesek megsegítése, az ellenség gyengítése, a határok biztosítása, az adók behajtása volt. Törzseink zsoldért is harcoltak egyik vagy másik nyugat-európai uralkodó oldalán, de mindig úgy, hogy közben magyar diplomáciai érdeket is szolgálnak.

A X. században katonai superhatalom voltunk. Ahogy ma mondanánk: „Nem kellett belépni a NATO*-ba, mert mi voltunk a NATO”. 896 és 984 között a magyarok negyvenhét hadjáratot vezettek Európa szélében-hosszában, és ebből mindössze nyolc végződött kudarccal. A honvisszafoglalástól egy évszázadon át a magyarok mozgatták a történelem kerekét Itáliában, Németföldön és Bizáncban is.

● A magyarok nyilaitól ments meg, Úram, minket!

Így imádkoztak Nyugat-Európa templomaiban ahelyett, hogy visszaadták volna jogos jussunkat. Mi volt a titka Európa-szerte rettegett hadművészetünknek? A bölcsességben, hősiességben, hitben kimagasló hadvezérek: fejedelmek, törzsfők, gyulák, kendék, hor-kák, a nagyszerűen kiképzett, fegyelmezett harcosok, a kitűnő fegyverek és a közösségért vállalt áldozat, amely lélekben emelte hadainkat az ellen-ség fölé.

Könnyűlovasságunk szinte legyőzhetetlen volt. Íjaink háromszor olyan messzire hordtak, mint az európai íjak, lovasíjásaink pedig százszor olyan pontosan céloztak, mint ellenfeleik. A visszacsapó íjat idegen hiába vette kézbe: felajzásához, megfeszítéséhez különleges izomerő, a vágóban tör-ténő célzáshoz sokéves gya-korlás kellett.

Egész Európának együttesen nem volt annyi lóva, mint a magyaroknak, 400 000 hátasló, mert igába soha nem fogták a nemes állatot. Harcosaink a nyeregben nőttek fel, maguk és lovaik egyaránt edzettek, erősek, szívósak voltak. A magyar lovas kentaurként eggyé vált lovával, sarkantyút nem használt, a térdével ösztökelte. A tiszafa vázra szerelt bőnyereg nem a ló gerincére, hanem a két oldalára nehezedett. Ha néha feltörte a hátát, nyers hússal gyógyították. Bizonyára innen a nyugati tévhit, hogy a magyarok nyereg alatt puhított, nyers húst ettek.

– Mit tettek az ősmagyarok a nyereg alá?

– A lovat.

A magyar könnyűlovasság otthonától akár 1000 kilométerre is önellátó tudott lenni heteken keresztül. Minden harcosnak 2-3 váltólóva és mindössze 45 kg-nyi málhája volt: benne ruházata, nyerge, takarója, fokosa, kardja, puzdrája 20-25 nyíl-vesszővel, bőrtegezben hordott íja, bőrpajzsa, kis zsákocskában tartalék nyílhegyek, díszes tarsolyban tűzszerszám, ráadásul bogrács, ivócsanak és hatheti élelem. Hogyan lehetséges ez? Meséltem már, hogy barbárnak bélyegzett őseink ismerték az ételporok titkát. 6-6 kg húspor, tejpor, köles, 1 kg só annyit ért, mintha 120 kg élelmet cipeltek volna magukkal.

Hány kilós csomaggal indulsz egy háromnapos kirándulásra? Mit viszel magaddal?

● Bulcsu, a bölcs hadvezér

Minden népnek, hadvezérnek feljegyzik a győzelmeit, de nekünk Árpád pozsonyi diadala és további 39 győztes hadjárat helyett csak azt hajtogatják, hogy kalandoztunk, raboltunk, és 955-ben Augsburgnál, a Lech-mezei csatában szörnyű vereséget szenvedtünk. Vezéreinket, Bulcsut, Lélt (Lehelt) és Súrta kivégezték, a hét megcsonkított gyászmagyart is csak azért engedték szabadon, hogy örökre elrettentsék a magyarokat a harctól.

A monda szerint mit tett halála előtt Lehelt?

A valóságban a Lech-mezején elszenvedett 5 000-es veszteség nem lett volna végzetes, hiszen otthon 40 000 harcos várta a vezér parancsát: „Utánam!”. De hiába: Bulcsu harcának nem volt méltó folytatója.

Bulcsu a honfoglaló Tas törzsfő unokája, Kál vezér fia, a kor legnagyobb európai hadvezére volt. Neve azt jelenti: *bölcs*. A *Vérbulcsu* alak nem vérszomjasságára, hanem a rangjára utal: élet és halál ura, a nyugati gyepűt (országhatárt) védő törzsek főhorkája, bírója volt. Tekintélyét két nemzetközi cím is jelezte: a bizánci császár vendégbarátja és római patrícius volt.

Bulcsu 954–955-ös hadjárata az utolsó csata kudarca ellenére akkora világszenzáció volt a X. században, mint a nándorfehérvári diadal a XV. században. Napjainkban mint katonai csúcsteljesítményt oktatják az amerikai hadiakadémián, de a magyar gyerekeknek senki nem tanítja meg, hogy Bulcsu vezetésével a magyar sereg sikeresen küzdött végig Német-, Francia-, Olasz- és Spanyolországot, s eljutott egész az Atlanti-óceánig.

Ha valóban oly döntő volt a németek győzelme Augsburgnál 955-ben, miért nem merték még 74 évig meg-

támadni a magyarokat? Tán azt gondolták, mint az oroszán viccbeli ellenfele: „Legyőztem, de mi van, ha ő ezt még nem tudja?!”

A magyarok tudni tudtak ugyan a Lech-mezei vereségről, de vezér híján nem adtak rá méltó választ, nem bosszulták meg Bulcsu halálát, sőt lassacskán fel is hagytak a nyugati hadjáratokkal.

Konstantinápolyval szemben 959-ben Apor vezetésével és Botond hőstétével még érvényesítettük erőfölényünket, ám a század végére sem a bizánci, sem a német-római császár nem volt már a magyarok adófizetője.

Lezárult történelmünk egyik legfényesebb korszaka. Folytatható lett volna? Aligha. Száz év alatt a nyugatiak kiismerték harcmódorunkat, és felkészültek ellene. Becsületen, igazságon és mellérendelésen alapuló törzsszövetségünknek semmi esélye nem volt Európa képmutató és önző világával szemben. Talán valóban a felmorzsolódás várt volna ránk, ha Géza fejedelem nem kezdi el, és fia, István nem végzi be a keresztény magyar állam megalapítását.

● Géza nagyfejedelem

A legendák többet emlegetik feleségének, Saroltnak keménységét és fiának, Istvánnak országépítő harcát, pedig Géza is keménykezű és jövőbe látó fejedelem volt. Vasmarok és erős szív nélkül nem lehetett volna hét, teljesen önálló, szabadságához és hagyományos törvényeihez ragaszkodó törzs gyepölőjét egyetlen kézbe fogni, elfogadtatni velük az új vallást, az idegen papokat, a katonákat, akikkel mindaddig csak a harctéren, ellenfélként találkoztak. Mindez rengeteg véráldozatot követelt. Gézának nem lehetett könnyű vállalni saját népének mérsárlását, mint ahogy nekünk sem könnyű megértőnk és felmentőnk őt.

Taksony fejedelem fia, Géza feleségével, Sarolttal együtt a keleti, bizánci kereszténységet vette fel, de belátta, hogy ha meg akarnak maradni a Kárpát-medencében, a magyaroknak Róma felé kell fordulniuk. Külpolitikájában békére törekedett, független uralkodói rangját megőrizte, de idegenben nem viselt hadat, hogy belső hatalmát megerősíthesse. Mire átadta Istvánnak a fejedelemséget, már csak három törzsfő állt ellen akaratának: Koppány, Prokuj és Ajtony.

Géza fektette le a központosított magyar jogállam alapjait, amely fia megkoronázásától kezdve a Szent Korona országaként szinte 1000 éven át otthona volt a Kárpát-medence minden népének.

Zsigmond Emese

- **Szeptemberi megfejtések:** Gárdonyi Géza: A láthatatlan ember. A legenda szerint Atilát arany-, ezüst- és vaskoporsóban a Tisza egyik eltérített ágának medrébe temették, majd minden szemtanút lenyilaztak, és a vizet visszaterelték, hogy senki ne tudhassa, hol nyugszik a nagy király. Atila hun felesége Réka volt, három fiuk Ellák, Dengizik és Csaba.
- **Nyertések:** Szőcs Alpár, Ozsdola; a nagyváradi Szacs vay Imre Iskola IV. D; a zilahi I. Maniu Iskola IV. B osztálya.

Botond legyőzi a görög óriást

MÉHES GYÖRGY
és LENGYEL DÉNES nyomán

Viharnak hívták a paripámat – mesélte Szíjj apó. – Táltozhatott, mert parázs volt a vére, nem ismert fáradságot. A sereggel ellovagoltunk a görögök fene nagy városáig, amit ők Bizáncnak neveznek. Ott székel a görög császár. Ül az arany trónusán, s napestig számlálja rengeteg kincsét.

Ismertem Bizáncban a járást, jártunk ott követségben Bulcsu úrral, meg Tormás herceggel.

Meg is hintettek bennünket a templomukban vízzel, aztán mondták, hogy most már keresztények vagyunk. Ez volt a görögök varázslata. Még azt is magyarázták, hogy az igaz keresztény, ha megdobják kővel, kenyeret hajít vissza. Én erre azt feleltem, hogy én bizony kupán vágom a kődobálót. Erre Bulcsu úr rám mordult, s én ezzel befejeztem a kereszténységgel. Azóta

még kétszer is meg akartak keresztelni, de nem hagytam. Megmondtam, hogy ezen már túlvagyok.

Nem tudom, mi ártott meg a bizánciaknak, tán éppen a kő- meg kenyérdobálás, de ott a férfi is fehérnép módjára viselkedik. Egy ideig zsák aranyakkal adóztak nekünk, hogy ne prédáljuk fel az országukat. Aztán összeszúrték a levét a bolgár cárral, s megüzenték: nincs több arany. Ezért zúdult reá a magyar sereg Bizáncra.

*

A magyarok körülzárták Konstantinápoly városát.

Ekkor a görögök egy vitézt, aki akkora volt, mint egy óriás, kiküldtek birkózni.

Ez a görög egyszerre két magyarral akart megküzdeni, és azt mondta, hogy ha mind a kettőt le nem győzi, akkor a görög császár a magyarok adófizetője lesz.

Ekkor egy vitéz szembefordult a göröggel, és azt mondta neki:

– Én Botond vagyok, igaz magyar, s legkisebb a magyarok közül. Végy magad mellé két görögöt, hogy egyik elszálló lelkedre ügyeljen, a másik a holttestedet temesse el, mert legyőzlek, és egészen bizonyos, hogy a görög császár a magyarok adófizetője lesz.

Ekkor a magyarok Apor nevű kapitánya azt parancsolta Botondnak, hogy induljon bárdjával a város kapuja ellen, és úgy mutassa meg erejét.

Elment hát Botond az érckapuhoz, és egy hatalmas csapással akkora lyukat vágott rajta, hogy azon a nyíláson egy ötéves gyerek ki és be kényelmesen járhatott.

Ezután fegyver nélkül a város kapuja előtt egy kurta óráig tusakodott a görög óriással. Végül Botond úgy földhöz teremtette a görögöt, hogy az a lelkét nyomban kilehelte.

A görögök császára és a felesége, akik ott állottak a város bástyáján, szégyenükben arcukat elfordították, és felsiettek a palotába.

BAK SÁRA rajzai

Sarolta fejedelemasszony

Thietmar krónikája nyomán
írta LENGYEL DÉNES

Elmondta a zsibói
Molnár Tímea Noémi
2012 májusában
a marosvásárhelyi
Országos
Regemondó Versenyen.

Géza fejedelem felesége, a szépséges Sarolta olyan kemény asszony volt, hogy az urát és az egész országot kezében tartotta. A lovat úgy megülte, akár egy katona, és egyszer haragjában úgy megütött egy embert, hogy az menten szörnyethalt. Ezért egy békeszerető szerzetes ezt írta róla: „Bizony illőbb lenne, hogy ez a szép kéz az orsóval vesződjön.”

Pedig ez a kemény természetű fejedelemasszony mindig azon fáradozott, hogy a magyar népet keresztény hitre térítse, és a nyugati népekkel megbékítse. Elhívatta ezért Isten szent életű szolgáját, Adalbertot, és együtt rávették Géza fejedelmet, hogy megkeresztelkedjen.

Ugyanazon a napon sok nemes és alacsonyrendű magyar is megkeresztelkedett.

De a magyarok nagy része ragaszkodott a régi hithez, és semmiképpen sem fogadta el a keresztény tanítást meg az új rendet.

Ekkor Géza fejedelem titokban levelet írt a keresztény fejedelmeknek, és megkérte őket, segítsék meg a pogány magyarok ellen. Jöttek hát minden országból a segítő csapatok.

Amikor minden előkészületet megtett, Géza fejedelem hírvivőket küldött az egész országba:

– Halljad, magyar, halljad! Vedd fel az igaz Isten vallását, és hagyd el a régi hitet. Ezt tette Géza fejedelem, ezt a fejedelemasszony is. Csak így élhet a magyar ezen a földön, csak így üdvözülni a lelke a túlvilágon. Aki ebből a szóból nem ért, azt tüstént

kardélre hányja a katonaság, mert éppen ezért hozatták az országba.

Ebből a szóból mindenki érthetett. Ezért aztán ki félelemből, ki meggon-
dolásból felvette a keresztény vallás szentségeit.

Sarolta fejedelemasszony kereszténynek nevelte fiát, Vajkot is, aki a kereszt-ségben az István nevet kapta.

De akármilyen kemény természetű volt a fejedelemasszony, nem tudta elűzni a pogányságot Géza fejedelem lelkéből. Mert a fejedelem ide is, oda is pillantgatott, egyszerre két istennek áldozott.

Mondta is egyszer a papja:

– Aki a pogányok bálványa előtt áldozatot mutat be, mind elkárhozik.

De Géza fejedelem csak azt felelte erre:

– Van nekem elég, amit áldozzak. Akkora úr vagyok, hogy két istennek is eleget adhatok.

Adott is jó szívvel mind a kettőnek. Ezzel a népnek is példát mutatott, mert az ő idejében bizony még együtt élt a pogányság a kereszténységgel, ahogy a Szentírás mondja: „Együtt legelt a farkas és a bárány.”

TÖRÖKORSZÁG

A hajdani császári főváros, Bizánc vagy Konstantinápoly, melynek kapuját Botond a bárdjával behasította, mára 13 milliós mohamedán város lett. A neve Isztambul.

A bizánci trónon Árpád-házi magyar királynő is ült. Piroska, Szent László király lánya Iréne néven lett császárné. Kolostort és kórházat alapított. Az ortodox és a római katolikus egyház is szentként tiszteli. Mozaikképét a Hagia Szophia-székesegyházban csodáljuk meg.

Héttorony – a négy-ötszáz évvel ezelőtt itt sínylődő magyar rabok, köztük Török Bálint, Bornemissza Gergely emlékét ma gránittábla idézi.

Ibrahim Müteferrika, az első török nyomda megalapítója, török tudós és diplomata kolozsvári magyar, a bujdosó Rákóczi török tolmácsa és titkára volt.

II. Rákóczi Ferenc Rodosztóban, Thököly Imre kuruc hadvezér és Zrínyi Ilona Izmitben, Kossuth Lajos Kütahyában töltött száműzetésére ma emlékházak, szobrok, utcanevek emlékeztetnek.

Szécheny István fia, Ödön 1870-ben magyar mintára létrehozta a török tűzoltóságot. Isztambulban a Tűzoltó Múzeum az ő nevét viseli.

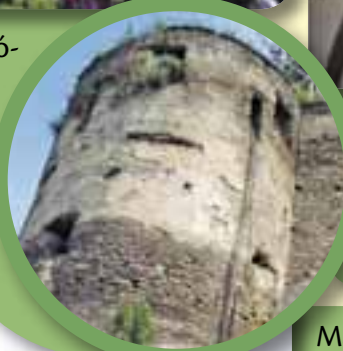

Bartók Béla törökországi gyűjtőútja emlékére Osmaniye-ban Bartók-múzeumot avattak.

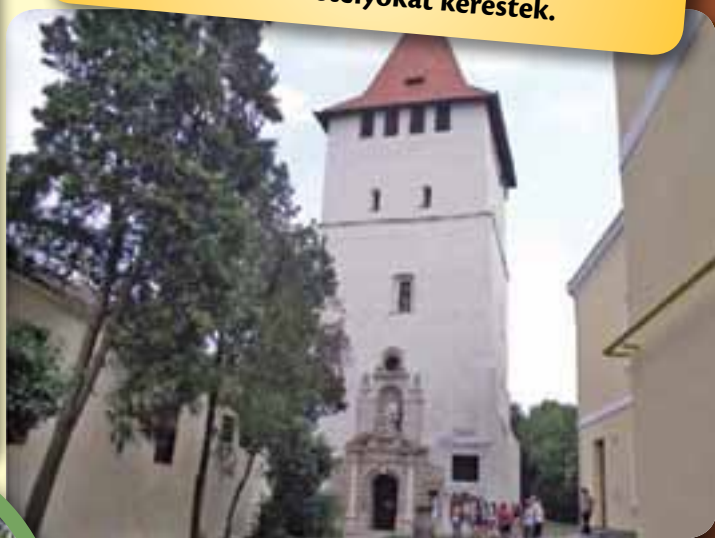
ERDÉLY

A nagyvárad Székesegyház Európa egyik legszebb katedrálisa. Ide temették 1095-ben Szent László királyt.

Hitter Ágota tanító néni kisdíákjai a kaplonyi Fényi István Iskolából kétnapos erdélyi körútjuk minden állomásán nagy magyarok emlékét, várakat, kastélyokat kerestek.

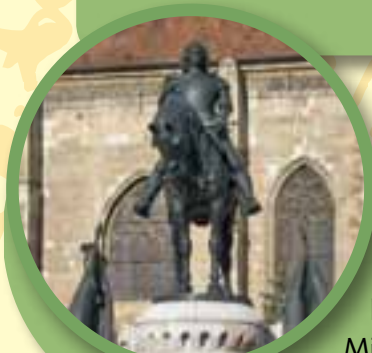
Arany László nemcsak Petőfi versének hőse, sok kedves mesénk írója, hanem alapítója a nagyszőlősi Csonka Toronyban édesapja, Arany János emlékére berendezett múzeumnak is.

Magas Déva várában Kőműves Kelemennéről, Dávid Ferencről, az unitárius vallás megalapítójáról és az 1848-as forradalomról szól a történelmi lecke.

Vajdahunyad lovagvárában élővé vált, amit az iskolában Hunyadi Jánosról, Szilágyi Erzsébetről tanultunk.

Gyulafehérvár történelmi központja lenyűgöző most is, de még szebb lesz ha befejeződnék a munkálatok.

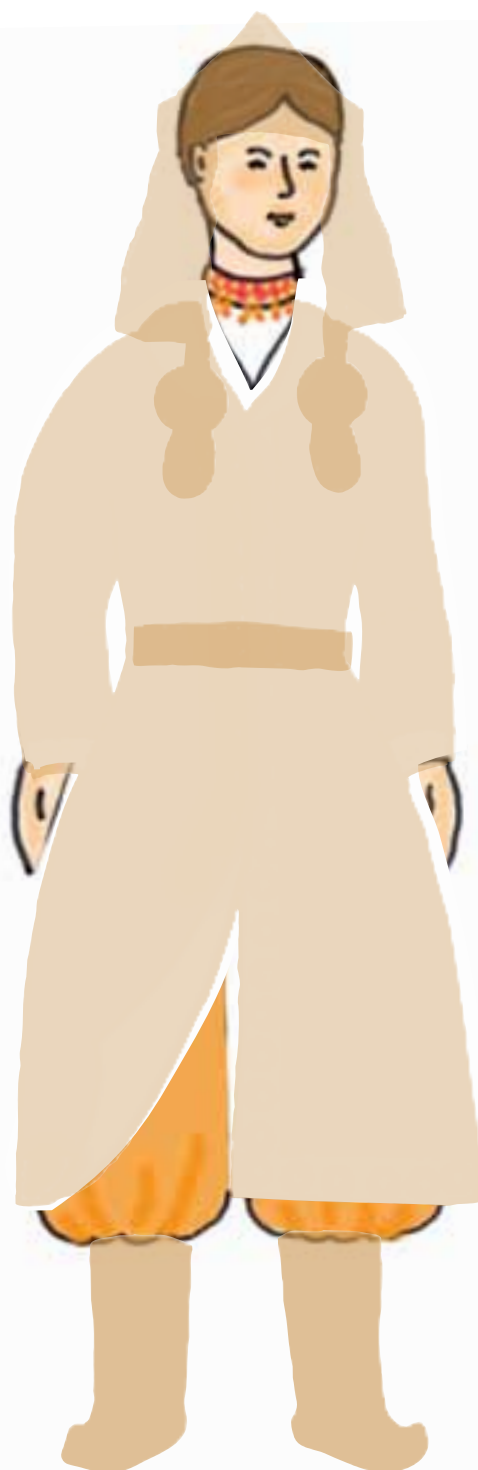

Mátyás királyt, az igazságot nagyon megszerettük, s alig vártuk, hogy láthassuk szülőházát, híres lovassobrát. De nem hagytuk ki a Szent Mihály-templom és a modern szökőkút-sor látványát sem.

Géza és Sarolt

A honvisszafoglaló magyarok viselete a lovagláshoz alkalmazkodott. A nők öltözkését csak finomabb anyaga és gazdagabb díszítése különböztette meg a férfiakétól.

Vágd ki a részleteket a vastag vonal mentén, és a számozás sorrendjében ragaszd a helyükre.

SELYEM-BROKÁT
ÚJJAS KAZAK VAGY
KAFTÁN

1

CSATOS ÖV

2

3

LÁNYOKNAK
PÁRTA,
ASSZONYOKNAK
SÜVEG

VERETES CSIZMA

4

HAJFONATKORONG

CSÚCSOS SÜVEG

1

FEHÉR
ALSÓING,
ÜMÖG

2

SZKÍTA KABÁT
VAGY KAZAK

TARSOLY

3

EZÜSTVERETES
BÖRÖV

4

NYÍLTEGEZ VAGY
PÜZDRA

5

PÜHA BÖRCSIZMA

6

VADÁSZ-
SÓLYOM

FELAJZOTT
ÍJ

ÍJTEGEZ

SZABLYA

Kolozsvár

Olthévíz

Bukarest

Itt születtem

Olthévíz – ugye nektek is tetszik?

Mellettünk egy vulkán szunnyad

*A református templom
és iskola Bethlen Kata öröksége*

Olthévíz Brassó megyei község, a Bogáti-erdő közelében, az Olt partján fekszik, egy kialudt vulkán szomszédságában. Ezért forrásvize télen-nyáron 12 fokos, régen még ennél is melegebb volt, innen kapta a település is a nevét: Olthévíz.

Településünk az egykori Fogarasföld, Szászföld és Székelyföld határán fekszik. Nem része Székelyföldnek, de lakói székelyek. Valószínűleg magyar földbirtokosok telepítették őseinket a románok és szászok közé.

Székelyek vagyunk

Az unitárius vártemplom

A hévíziek ma is büszkén viselik a székelyruhát jeles alkalmakon. Az Olthévízi Egyesület fontos célkitűzése, hogy a hévízi gyerekek, fiatalok eredeti magyar hagyományokat, táncokat, népdalokat ismerhessenek meg. Az egyesület támogatásával már óvodás kortól folyik heti egy alkalommal a néptáncoktatás. A hévízi gyerekek Oltovány Néptánccsoportja fellépéseivel méltán képviseli településünket, akárcsak az V–VIII. osztályosok néptánccsoportja, mely többször is fellépett Medgidián, a Romániai Kisebbségek Fesztiválján.

Olthévíz többségében magyar lakosú település volt, ám az 1970-es években felépült cementgyár nagyon sok román munkást idevonzott. Jelenleg a 2200 lelket számláló falunkban fele-fele a magyar és a román lakosság aránya. Iskolánk is kéttannyelvű, román és magyar tagozattal működik, külön épületekben. A magyar tannyelvű elemi a falu egykori iskolájában működik, a magyar V–VIII. osztály pedig Árva Bethlen Kata egykori udvarházában, a Vadasban.

A grófnő és a tudós

Árva Bethlen Kata grófnő (1700-1759) szeretett Olthévízen tartózkodni. Sokat segítette a falut, iskolát alapított, tankönyvekkel jutalmazta a gyerekeket. Az asszonyokat varrni, hímezni tanította, gombkötő és posztványoló műhelyt, üvegcsúrt létesített. A grófnő építtette 1749-ben a református templomot, melyben legelőször Bod Péter tudós, református lelkipásztor prédikált. Katalin napján minden évben hálaadó istentisztelet keretében emlékezünk meg Árva Bethlen Katáról és Bod Péterről.

Iskola a kastélyban

Múlt és jelen

Olthévíz legrégebbi temploma a vártemplom, mely valószínűleg a XIII. században épült, és a reformáció óta unitárius templom, mivel a falu lakói unitáriusok lettek. Ma is unitárius a hévízi magyarok többsége, de katolikusok és más felekezetűek is élnek falunkban. Az ökumenikus imahetet együtt ünnepeljük, akár csak az Anyák napját vagy az Öregek vasárnapját.

A Brassó felé vezető főútról jól látszik a Haller-kastély, amelyben ma iskola működik és a reneszánsz stílusú Kálnoky-kastély, mely ma szépen felújított magánlakás.

Van egy kis strandunk is. Nyáron ott szoktunk fürödni, mert az Olt vize sajnos szennyezett és veszélyes. De halászni lehet benne, sok hévízi szívesen halászik télen, nyáron. Mi is szeretünk horgászni, de nem az Oltban, hanem a patakban.

Ha felénk jártok, látogassatok meg!

Az Olt, falunk névadója

Tábort és mesefüzetet nyertünk a Napsugár-bélyegekkal

**Összeállította Sylvester Piroska tanító néni
és az olthévízi negyedikesek**

Az I-IV. osztály

CÍMERVIRÁGOK

Krizantém a kertben
és a japán címerben

A sárga nőszirm
és az Anjou-címer

A virágok szépsége, illata mindig megragadta az emberek képzeletét. Nem csoda hát, hogy sok címert virág ékesít. A tulipán a török szultánok, a krizantém a japán állam címervirága.

A francia lilomos címer legendája. Az egyik legenda szerint Chlodvig, a frankok királya döntő csatát vívott az alemannokkal. Seregével át kellett kelnie a Lys folyón. De hogyan, amikor hídnak nyoma sem volt? Egy helyen a folyó medre tele volt sárga nőszirmmal, ami sekélyvizű gázlónak a jele. Chlodvig arra vezette seregét, átkelt a folyón, és győzött. Hálából címervirágául választotta a sárga nőszirmot, amiből idővel – tévedésből – liliom lett, a francia királyok címervirága. Ha figyelmesen megnézzük ezt a virágot, rögtön kitűnik, hogy a lilom voltaképpen nőszirm.

Rózsza a brit címerben. A rózsza fontos szerepet játszott az angol történelemben. Az angol trónért két hercegi család, a yorki és a lancasteri versengett. A legenda szerint e két család képviselői egy londoni kertben vitatkoztak egymással. Közben – a hatalmi harc jelképekül – York hercege fehér rózsát, Lancaster hercege pedig piros rózsát szakított le. Így vette kezdetét a „rózsák háborúja”, amely száz évig tartott, s amelyben a régi nemesség kiirtotta önmagát. Az áldatlan harcnak végül is Tudor Henrik vetett véget, aki a megbékélés jeléül rózsát választott címerébe.

Kiskópé

20

A japánoknak van egy másik nemzeti növényük is, amelynek virágzását országszerte megünneplik. Melyik ez a növény?

Szeptemberi megfejtések: A kutyafajtákat más-más feladatra tenyésztette ki, tanította meg az ember: házörzésre, állatterelésre, vadászatra, mentésre, nyomozásra, vakvezetésre. Ti is megtanítjátok kedvenceteket szobatisztaságra, engedelmességre, tárgyat odahozni, pacsit adni, arra, hogy idegentől ne fogadjon el ételt, stb.

Nyertések: Hajdú Gergő, Sepsiszentgyörgy; Kerekes Eszter, Nagyvárad; az ozsdolai III. B osztály.

A Tudor-rózsa azóta a brit királyi címer egyik tartozéka. De mellette helyet kapott a bogáncs, a hagyma és a lóhere is. Ezek vajon hogy kerültek oda?

A bogáncs a skótok címernövénye. A legenda szerint a dánok partra szálltak, és az éj leple alatt lopakodva akartak rajtaütni a békésen pihenő skót seregen, de a sötétben egy mezítlábás dán harcos belelépett egy bogáncsba, s fájdalmában felkiáltott. A skótok felriadtak, és elűzték a dánokat.

A hagyma a walesiek címernövénye. Szent Dávid, walesi szerzetes csak hagymán és sótlan kenyéren élt. Ezt a böjtös eledelt ajánlotta a keresztény walesieknek a pogány szászokkal vívott csatájuk előtt. A walesiek győztek, s így lett a hagyma Wales jelképe.

A lóhere az írek címernövénye. A pogány íreket Szent Patrick térítette meg. Amikor a király elé hurcolták, a kis királyfi odaszaladt, és megcsókolta a ruhája szegélyét. Erre a király megengedte, hogy beszéljen. Patrick mesélt Istenről, Jézusról, de a Szentháromságot a király sehogysem értette. Erre Patrick lehajolt, letépett egy lóherét, és így szólt: „Nézd, ez itt három levél, mégis egy”. A király népével megkeresztelkedett, s azóta az ír kereszt minden ága lóherelevél alakban végződik.

Az igazi és a Tudor-rózsa

A bogáncs, a hagyma és a lóhere is lehet „nemes” címerdísz

MIT GONDOL...

a mókus? A legráfásabb ötleteket közöljük.

Szeptemberi képünkhöz az ivói IV. osztályosok ötleteiből válogattunk:

A róka: – Összegyűl a nyál a számban! Fincsi lehet, nyám, nyám!

Micimackó: – Segítség, Malacka! Meg akar enni a róka, és sáros lettem.

Rejtvénypályázat

Még nem is mutattam neked őseimtől örökölt címerpajzsomat. Ugye szép? A rejtvénybe azonban nem a magam, hanem a Báthoryak és a Hunyadiak címerének 2-2 elemét rejtettem el.

A Rejtvénykirály

1	2	3	K	4	5	6	7	Í
8				9				
10			11				12	
13		14				15	V	
	16				17		18	
19	S		E	20				21
22	23		24			25		
26		27			28			
K				F				

VÍZSZINTES

1. Címerrészlet
8. Félig Zrínyi!
9. Katonák sokasága
10. Maga, udvariasan
11. Izmos lesz!
12. Kétjegyű betű, ejtése a j-hez hasonló
13. Címerrészlet
16. Állami illeték
17. Folyó spanyolul (RIO)
20. Címerrészlet
22. Cipésszszerszám
24. Juttat, régiesen
25. Eleinte lila!
26. Lusta
28. A távolba, el

FÜGGŐLEGES

1. Vasból készült, fadarabokat összefogó elem
2. Végtelenül árnyas!

3. Sír
4. Rászúr a közepén!
5. Tagadószo
6. Nyír páros „betűi”
7. Káposztafajta
11. Könyv szerzője
14. Friss
15. Csillag-..., ikerszó
17. Románia autójele
18. Olajfajta
19. Címerrészlet

20. Hideg Dénes névjegye
21. Ketrecek
23. A tetejére, régiesen
24. Kátyú a közepén!
27. Masnidarab!
28. Tatár Ottó névjegye

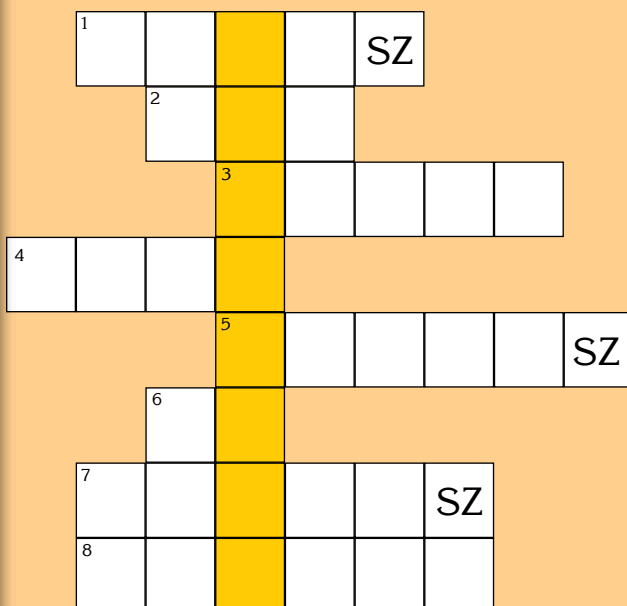
VAJNÁR ILONA rejtvénye

Nyertesek

A szeptemberi rejtvénypályázat megfejtése: Nekünk új tanévet, tudja minden ember. Szent Mihály hava. **Nyertesek: Bogya Anna, Kraszna; Lukács Lilla, Felsőcsernárton; Gergen Alíz, Székelyudvarhely; a margittai III. SbS; a szamosardói IV. osztály.**

Ti küldtétek 1

Jancsó Orsolya, Olthévíz: folyóirat a naprendszerben. 1. A Naptól számított második bolygó 2. Melegítő égítüstünk 3. A Naptól legtávolabb eső bolygó 4. Földünk után következő bolygó 5. A hetedik bolygó 6. A föld feletti tér 7. A hetedik bolygó 8. Az első bolygó

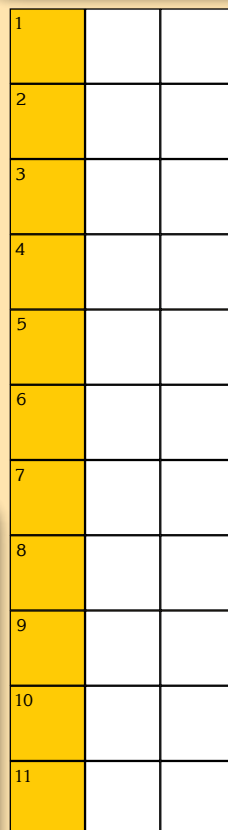

Ápetre Krisztián,
Kovászna

Ferencz Anna, Gyergyó-szentmiklós: egyik kedvenc állatom. 1. Adnak neki 2. Nem ezt 3. Képes valamire 4. Becézett Ilo-na 5. Egérbeszéd 6. Anya párja 7. Csomó, göcs 8. Szaglós szerv 9. Torlasz, akadály 10. Eladásra szánt termék 11. Ollós állat

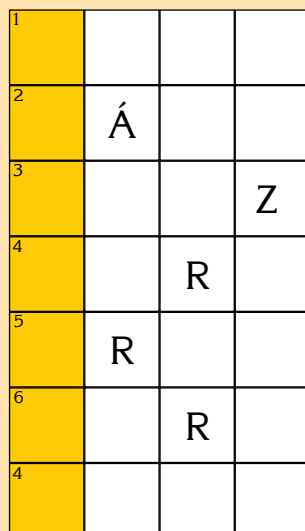
Tamás Tamara, Zilah

3

Csata Nóra, Gyergyó-szentmiklós: kedvenc mesefigurám.

1. Macska 2. Árok 3. Nem hamis 4. Fűves-fás tér a városban 5. ...-firka 6. Meg szeretné kapni 7. Benedek ..., nagy mesemondónk

Olosz Alpár,
Kovászna

– Milyen jól adja az injekciót, doktor úr, egyáltalán nem fáj!

– Tudja, azelőtt állatorvos voltam, és a betegeim haraptak...

.....

– Halló, iskola? Szeretném bejelenteni, hogy Peti ma nem megy iskolába, mert beteg.

– Értem. Kivel beszélek?

– Az apámmal

.....

– Szóval maga ezzel a súlyos lábtöréssel elment egy kuruzslóhoz. Na, és milyen badarságot mondott magának?

– Hogy jöjjenek el magához, doktor úr.

.....

– Doktor úr, az utóbbi időben nagyon feledékeny vagyok.

– És körülbelül mióta?

– Mit mióta?

.....

– Önnek egy nagyon ritka, fertőző betegsége van. Külön szobába fektetjük, és csak pizzát és palacsintát ehet.

– És ezektől meggyógyulok?

– Nem, de más ételt nem tudunk becsúsztatni az ajtó alatt.

.....

Belázasodott az elefánt

4

– Kicsit rossz ízű a orvosság, amit felírtam – mondja az orvos az anyának. – Próbálja meg játékosan beadni a kisfiának. Például – a jó tanács folytatásához a táblázatból keresd ki a betűket megadott helyük szerint.

	a	b	c	d	e	f
1	A	Á	B	C	D	E
2	F	G	H	I	Í	J
3	K	L	M	N	O	Ó
4	Ö	P	R	S	T	Ú
5	Ú	Ü	Ű	V	Z	Y

d5 e2 e5 d2

b4 d2 d4 e5 e4 e3 b3 b3 f5 a1 b3

5

– Sokat voltál beteg az utóbbi időben, kisfiam – mondja a történelemtanár Petinek. – Mióta is hiányoztál?

Peti válaszát a rejtvényben találod: tedd helyükre, az üres hálókba a szótöredékeket, majd olvasd sorba a betűket.

K				L
S				A

Ü

H Á

R

L

O

C

S Z

K Ö

B

E

A M

Ü L

L

S I V

Ó

É

T A

Szólj, szám!

1. Száz árnyalatú az őszi levél, ezer árnyalatú a mi nyelvünk. Foglaltjátok egy-egy rövid mondatba a következő hasonló alakú, de eltérő jelentésű szavakat: **evődik, évődik, évül, élvelő, évente, évad.**

2. Péternek három fia sportoló. Pálnak a három fia sportol. Hány fia van Péternek, hát Pálnak?

3. Akit nem érint túl közlelől az elmúlás, viccelni is tud vele. Milyen foglalkozása lehetett annak, aki a tréfás szólások szerint: **elpatkolt, legördült neki a függöny, elszakadt élete fonala, ütött az órája, feldobta a bakancsát, beadta a kulcsot, lekaszála a halál, révbe ért, befellegzett neki, kinyírták.**

Szeptemberi megfejtések: 1. Gyök – gyökér, gyökérzet, gyökeres, gyökértelen, gyökereztől, gyökerezik, gyökint, tősgyökerez, gyökerekzakadt, gyökrendszer, szógyök, gyökszó, gyökjel, gyökvonás, gyöktörzs, gyökértömés, gyökérzöltség. 2. A kezdőbetű. A hazugság. A csütörtöknek. Vadász. 3. ír – körmöl, rója a betűket, betűt vet, koptatja a tollat; tanul – magol, tömi a fejét, biflázik, falja a könyvet; magas – égimeszelő, langaléta, horihorgas, kinőtt az Isten markából; éhes – korog a gyomra, kopog vagy esik ki a szeme, szédül az éhségtől, a patkószöget is megenné, elharangozták a delet a hasában; sok – tengernyi, temérdek, se szeri, se száma, annyi, mint égen a csillag, mint a pelyva, Dunát lehet rekeszteni vele. **Könyvjutalmat nyertek:** a szilágynagyfalusi IV. D; a mezőbándi IV. C osztály; az aradi Csiky Gergely Főgimnázium IV. osztálya.

Szó-móka

– Mit mond a kanibál leánykéréskor?
– Légy az eleségem!

.....
– Mi lesz a tehén és a macska keresztezéséből?
– Mú-mia.

Maszat Művész Elolvastam – lerajzolom

Éles Júlia, sárközújlaki olvasónk Az *aranytulipán* (1) című népmesét olvasta el és rajzolta le, Gábor Boglárka Csíkszentdomokosról A *szegény ember hegedűjét* (2), László Zsuzsanna Csilla Marosvásárhelyről pedig Erich Kästner A *két Lotti* (3) című regényét.
Olvassatok, rajzoljatok ti is!

1

2

3

25

Levelező

● Kedves Gyerekek! Havonta több száz rajzot, írást, megfejtést, kézimunkát kapunk tőletek. Ezek mindenikét nem közölhetjük illetve díjazhatjuk. A kitartás, a türelem azonban nálunk is, az életben is végül jutalmat terem. Tudnotok kell azt is, hogy

minden lapszámot két hónappal a megjelenés előtt kezdünk szerkeszteni, ezért a novemberben küldött munkát hiába keresitek a novemberi Napsugárban. Addig is, amíg rajzotok, írásotok sorra kerül, neveteket, osztályotokat ebben a posta-rovatban soroljuk fel: **Gellérd- Székely Dóra**, Küsmöd; **Baranyai Barbara**, Szatmárnémeti; **Simon Attila**, Székelykeresztúr; **Lukács Lilla**, Felsőcsernáton; **Sánta Beáta**, Székelyvécke; **Daniel Boglárka**, Nyárádszereda; **Puskás Kamilla Zsuzsanna**, Gyergyóditró; **Gergen Alíz**, Székelyudvarhely; **Gábor Boglárka**, Csíkszentdomokos; **Opris Vivien**, Nagyvárád; **László Zsuzsanna Csilla**, Marosvásárhely; **Éles Júlia**, Sárközújlak; a **brassói Áprily Lajos Főgimnázium IV. A**; a **szatmárnémeti V. Lucaciu Iskola IV. C** osztálya; a **kovásznai IV. D**; a **szamosardói IV.**; a **szamosújvári III. B**; a **szilágynagyfalusi IV. B**; a **magyarhermányi II. osztály**; árpádi olvasóink.

HARMADIKOSOK, FIGYELEM!

Nevezetek be a III. Napsugár Öttusa Bajnokságra, melynek lelke a mozgás, a játék és a csapatszellem. Ötféle küzdelemben kell összemérnetek erőtetek: ügyességi akadálypálya, célba dobás, helyből távolugrás, egyensúlyozás, váltófutás. Ezeket gyakoroljátok minél többet. Válasszatok ki magatok közül a négy legügyesebbet. Küzdjétek végig az iskolai, a körzeti, a megyei versenyt, hogy ti képviseljétek megyéteket az országos döntőn Szilágyperecsenben, 2013. május 25-én.

A benevezési határidő 2013. január 30-a, a Napsugár szerkesztőségében: naps.sziv@napsugar.ro, 0264-418001.

● Csak akkor lesz jó kenyér, ha a verejtékünk is belehull a tésztába – tanultuk meg ikerpár osztálytársaink édesanyjától, akiknek pékségében házikenyeret sütöttünk. Felejthetetlen élmény volt. Ezentúl jobban megbecsülünk minden morzsát. **Kiss Klára tanító néni osztálya a gyergyószentmiklósi Fogarassy Mihály Iskolából**

● **Erős Margit tanítónő** tavalyi negyedikesei a **balánbányai** pékségben tett látogatásukról versekben, rajzokban számoltak be.

A pékségben jártam,
sok kenyeret láttam.
Nagy volt ott a hőség,
lisztből is volt bőség.
Görbe Szabolcs Szilveszter

● A Napsugár jóvoltából meglátogattuk a parajdi lepkeházat. A Dél-Amerikából származó, szabadon röpködő lepkék látványát nem felejtjük el. Üzenjük a Napsugár-olvasóknak, hogy ne hagyják ki ezt a lehetőséget. Mi továbbra is bélyeggyűjtők leszünk. **Nagy Lenke tanítónő és kisdíákjai Ivóból**

● **Jakus Henrietta**, kecskeméti hűséges olvasónk a magyarországi Méntelek tánc-csoportjával a mérai falunapok vendége volt. Ilyen szép, rajzos meghívót kaptunk tőle. A ti szülőhelyeteknek melyik a testvérfaluja, -városa?

● **Simon Réka Zsuzsannának** sok versét, meséjét olvashattátok a Napsugárban és a Szivárványban. Messze él, de nemrégiben hazalátogatott **Zilahra**. *Pukka és az évszázok* című kötetének bemutatóján együtt figyelt, nevetett gyermek és felnőtt.

● A hátad egyenes, a könyököd nem repül... Babzsákkal a fejükön, könyvvel a hónuk alatt tanultak szépen enni a **kolozsvári Zeneliceum** kisiskolásai a szamosújvári tanulmányi napokon, ahol gyarapodott tudásuk, emberségük, csiszolódott a modoruk. Próbáld ki, neked sikerül így kanaliznod a levest? – biztat **Bak Márta tanító néni**.

● Sok-sok nyári élményem közül a Kazán-szorosba tett kirándulásunkat villantom fel. Hatalmas itt a Duna. Horgásztunk, fürödtünk, csónakáztunk. A képen Galambóc várát mutatom nektek, amely ma Szerbiához tartozik, de hajdan Kinizsi Pál foglalta vissza a töröktől. **Kohonitz-Turbók Róbert, Temesvár**

● Köszönjük szépen azt a sok rejtvényt, tudományos és érdekes történetet, amit a Napsugárból kiolvastunk. De sajnos most ötödikbe megyünk, és el kell válnunk tőled. Hiányozni fogsz! **Bitte Rozália tanító néni** volt osztálya a **nagyvárad** Szacsvey Imre Iskolából

● **Kátai Judit és Trufán Ildikó tanító néni** nyárádszeredai Parázs csapata izzó anyanyelv-szeretetének és szorgalmának köszönheti, hogy bejutott az országos KAV-döntőbe.

● **Búzási Noémi tanító néni** osztálya a **nagyvárad** Szacsvey Imre Iskolában nemcsak a Napsugár játékaiban vesz részt, hanem egy sereg érdekes tevékenységben is. **Külüs Orsolya** például grafikára és szobrászatra jár a Népművészeti Iskolába.

Múlik az Ősz, jön Karácsony

Ilyen színes az ősz? **Bartha Denise** tanító néni **tordaharasztsi** osztályában legalábbis igen. Fara-gott és festett tökparádé, levéltündér, ernyő-kollázs... És ez csak egy töredéke őszi kézimunkáiknak.

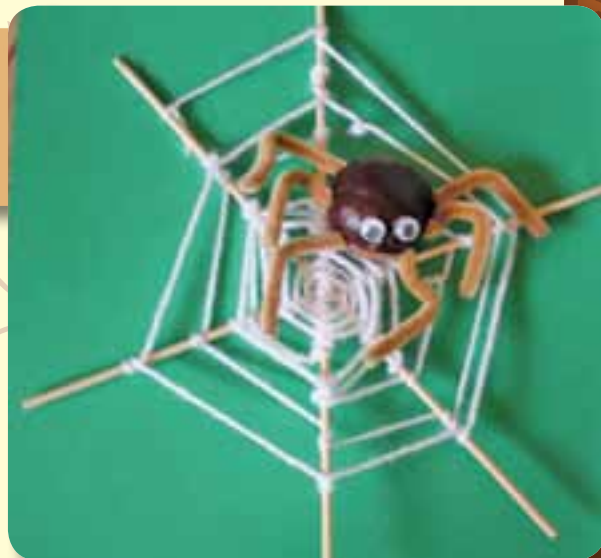
Elkészültek a tök- és dióbábok **Szakács Aranka** tanító néni tavalyi osztályában, a **marosvásárhelyi** Al. I. Cuza Gimnáziumban. Mindeniknek más az egyénisége, már csak a mesét kell kitalálni hozzájuk.

Senki sem kapja a seprűt, ha meglátja a szépséges pókhálót, amelyet a **szászrégeni** A. Maior Gimnáziumban szóttek **Magyarosi Hajnalka** és **Bíró Lilla** tanító néni kisdíákjai.

A gesztenye-pók zseniadrót lába ügyesen kapaszkodik a fonalhálóba. De hol a zsákmány?

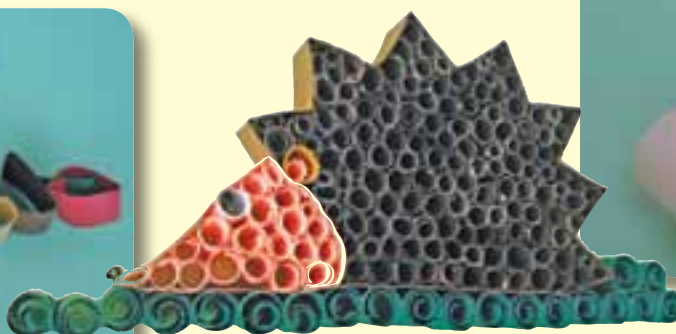
*Bár egy szúnyog vagy egy légy,
muslincából negyvennégy...*

Nem minden Márton-napi lúd kerül a tepsibe.

A dálnoki olvasóinké például esőfelhők közül *indul messze, Afrikába, fél, hogy fázni fog a lába...* Papucska nincs, de sapkát, meleg sálát ragasztott neki **Varga Dóra Szabina tanító néni osztálya.**

Ha van türelmed és sok színes papírszalagod, pödörj, ragassz őszi játékokat. Mielőtt munkához látnál, érdemes alaposan megfigyelned **Csáki Rozália, székelykeresztúri óvó néni** mestermunkáit.

Egrespataki olvasóink Hari Tünde Hajnalka tanítónő vezetésével advent minden napjára egy-egy színes papírgyertyát készítettek, és bele apró ajándékot rejtettek. Vajon ki érdemelte meg, milyen jótettel?

Irkafirka

Édes, édes testvérem,
Köszönöm, mit értem teszel.
Te szeretsz és dédelgetsz,
Köszönöm, hogy vagy nekem,
Így élem az életem.

György Arnold,
Szászrégen

Van nekem egy testvérem,
Naomi a neve,
Négyéves, göndörke,
Meleg, barna a szeme.
Kedvesen tekint reám,
Huncutka mosolya
Megjelenik az arcán.
Naomi, nagyon szeretlek,
Áldjon meg az Úr,
Légy mindig sikeres!

Papp Tessza Xénia,
Marosvásárhely

Ha mamámra gondolok,
Falun érzem magam.
Ha mamámra gondolok,
Büszke lehetek rá,
Neki mindent elmondok,
S az őszt átalakítja nyárrá.
Ha mamámra gondolok,
Az nagyon jó alkalom,
Néha azért kiabál,
Mert túl erős az akaratom.

Miklósi Hunor,
Szamosújvár

Hullnak már a falevelek,
Egyik sárga, másik piros,
Szelíd szél repíti a magasba,
Csupasz fák maradnak
magukra.
Szüret után gyenge napfény,
Vándormadarak az égen,
A természet felkészül már,
Hosszú, hideg télre vár.

Bács Kinga,
Balánbánya

Gál Dóra, Szilágypanit;
Demeter Evelin,
Magyarlapád

November hideg, esős hónap,
De van olyan pillanat,
Mikor kisüt a nap.
De olyan is a november,
Hogy közel már a december,
És még van az is,
Hogy a Katalin nevet ünneplik.
Hát jó, ha így van,
De milyen jó a csodaszép hó!

Barcsa Katalin, Brassó

Visky Áron,
Nagyvárad

Csibi Melinda,
Marosvásárhely

Finna Ágota, Torda

E lapszám támogatói:

Vágjátok ki,
és ragasszátok neve-
tek mellé az osztály
közös gyűjtőlapjára.

BULCSI

Csász Anna tanítónő bitai kisdíákjai írták:

Jön az ős két kis lábon,
Halkan, csendben a faágon.
Rásuhint a zöld fára,
S piros lesz minden ága.
Szabó Renáta

Itt van az ős,
a gyümölcsstermő,
levélhulló,
gazdag erdő.
Bitai Andrea Livia

Megjött a tarka ős,
Mindenféle lekvárt főz,
Szőlőt szüretel, és
Bort is facsar még,
A szüreti bál megvolt rég.
Szabó Eszter

Láttam!
Napokig csak azt néztem!
Fújta-fújta a leveleket!
Azok meg szépen, csendben
Leereszkedtek.
Először zöldek voltak,
Utána megsárgultak.
A vörös szín következett,
De rögtön barna színt festettek.
Felvettem néhányat,
Díszítgettem vele a szobámat.
De hirtelen eltűntek!
Fehér lepedő lepte el őket.
Bányai Orsolya, Makfalva

Te kis falevél!
Miért vagy oly hallgatag?
Megrémít az őszi szél?
Tán hideg eső cseppje rémít,
Válaszolj, te kis levél!

Nagyon félek, nagyon-nagyon,
Jön a tél nagy-nagy fagyon,
S ha engem megragad,
Csöpp életem elszalad.
Geréd Ákos, Csíkmadaras

Itt van már a november,
mindjárt itt a tél,
minden levél lehullott,
minden alszik rég.
Sajnálom, hogy vége
az ősnek,
sajnálom ezt én,
a tél leple lehullott,
mindent takar rég.
**Póti Vivien Tamara,
Szatmárnémeti**

Nagy Tamás, Zilah

Grancea Dalma, Torda

**Mátyás Hajna,
Kolozsvár**

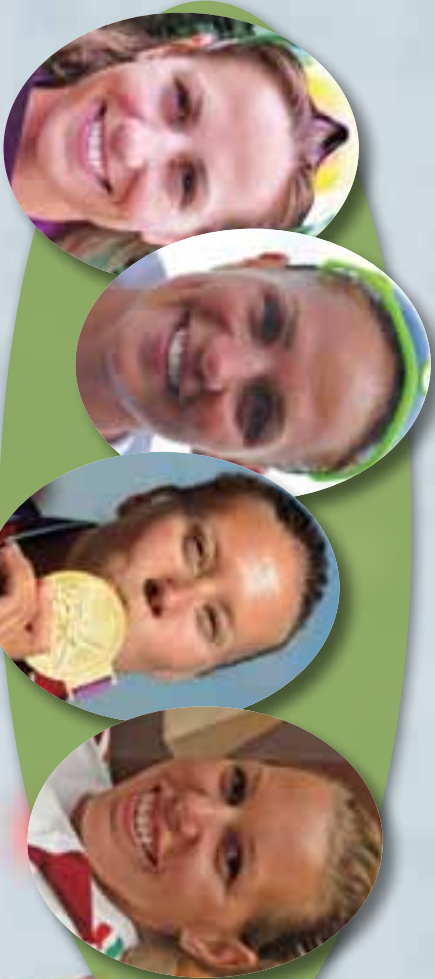
**Lázár Izabella,
Kolozsvár**

Címlap:
Göblös Dorina,
Szabadka;
Simon Hanna Fatime,
Gyergyószentmiklós

NAPSUGÁR, gyermekirodalmi lap. Kiadja a NAPSUGÁR Kft.
Főszerkesztő: ZSIGMOND EMESE. Képszerkesztő: MÜLLER KATI. Lapterv: Könczey Elemér.
Műszaki szerkesztő: Várdai Éva. Honlapszerkesztő: Komáromy László.
Megrendelhető a szerkesztőség címén: 400462 Cluj, Bld. C. Brâncuși nr. 202. ap. 101.
E-mail: naps.sziv@napsugar.ro; www.napsugar.ro. Telefon/fax: 0264/418001.
A lapok árát a következő bankszámlára várjuk: Cont IBAN RO45RNCB0106026602080001
B.C.R., SUC. JUD. CLUJ S.C. NAPSUGÁR – EDITURA SRL. CUI: 210622
Készült a kolozsvári TipoOffset Kft. nyomdájában. ISSN 1221-7751

Ára 3,0 lej

SZABÓ GABRIELLA, KOZÁK DANUTA, KOVÁCS KATALIN, FAZEKÁS KRISZTINA NŐI KAJÁK NÉGYES

A kajak-kenu igazi magyar sikersport. Londonban a fenti sorrendben eveztek, eredményeik szerint pedig így alakul a rangsor: Kovács Katalin, a kajakkirálynő, a világ leg-eredményesebb női kajakozója 3x volt olimpiai, 31x világ-, 27x Európa-bajnok. Kozák Danuta Londonban egyben is aranyat szerzett, 5x volt világ-, 7x Európa-bajnok. Szabó Gabriella 4x volt világ-, 5x Európa-bajnok. Fazekas Krisztina 4x volt világ-, 3x Európa-bajnok... És a magyar kajakok, kenuk nyílként suhannak tovább.

MAVSUČAN

MÁGYAR SPORTOLÓK A LONDONI OLIMPIÁN